

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

ÜNİTE	KAZANIM	ETKİNLİK
GİRİŞ	B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı ağız özelliğiyle söylenmiş şarkı ve türkü derleme 2. Bir resim sergisi (Online sergi de olabilir.) gezme ve beğenilen bir tablo ile ilgili görüşleri yazma
HİKÂYE	<p>A.2. 3. Metnin tema ve konusunu belirler.</p> <p>A.2. 4. Metindeki çatışmaları belirler.</p> <p>A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler.</p> <p>A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.</p> <p>A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.</p> <p>A.2. 11. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.</p> <p>A.2. 13. Metni yorumlar.</p> <p>A.2. 14. Yazar ile metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.</p> <p>A.2. 16. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.</p> <p>B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.</p> <p>B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.</p> <p>C.2. 1. Amacına uygun dinleme tekniklerini kullanır.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okuma grubu oluşturma 2. “Yazar-Eser-Mekân” etkinliği yapma 3. Sabahattin Ali’nin “Değirmen” hikâyesini gerçek bir değirmen gezerek inceleme 4. Türk ve dünya edebiyatından sinemaya uyarlanmış bir hikâyeyi okuma ve filmini izleyip yorumlama 5. “Sinağrit Baba” hikâyesini okuma, hikâye ile ilgili sorular sorma 6. Hikâyedeki isimlerin türlerini gösterme 7. Bir hikâyeyi kendi cümleleriyle özetleme 8. Bir cümleden hareketle hikâye yazma 9. Öykü küpleriyle hikâye oluşturma 10. Müze gezip öykü yazma 11. Sait Faik’in hikâye kişilerinden biriyle mülakat yapma
ŞİİR	<p>A.1. 2. Şiirin temasını belirler.</p> <p>A.1. 3. Şiirde ahengi sağlayan özellikleri/unsurları belirler.</p> <p>A.1. 4. Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü tespit eder.</p> <p>A.1. 9. Şiiri yorumlar.</p> <p>A.1. 10. Şair ile şiir arasındaki ilişkiyi değerlendirir.</p> <p>A.1.12. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.</p> <p>A.1. 13. Metinler arası karşılaştırmalar yapar.</p> <p>B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.</p> <p>B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.</p> <p>C.1. 6. Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.</p> <p>C.1. 7. Konuşmasına uygun sunu hazırlar.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Şiir dinletisi yapma (Podcast, slayt, video gibi yollarla paylaşma) (Şiire uygun sabit görsellerde şair, şiirin adı ve okuyan belirtilebilir.) 2. Bestelenmiş şiirlerden oluşan slayt ya da video hazırlama 3. “Kaldırımlar” şiirindeki sıfatları bulma 4. “Dizeleri Yansıtan Görseller Hangileri” etkinliği yapma 5. “Otuz Beş Yaş” şiirine “On Beş Yaş” başlıklı nazire yazma 6. Şiirle ilgili terimleri anlatan kart yapma (Kartın ön yüzünde açıklamaya ait örnek bulunur.) 7. “Küfe” manzumesindeki Hasan’ın hikâyesinin devamını getirme 8. Şiir fanzini çıkarma 9. Sınıfa şair adı verme 10. Şiir defteri tutma 11. Şiir kolajı yapma 12. Beğenilen mısralara -şiirin şekil özelliklerine uygun- kendi mısralarını ekleme

<p>MASAL / FABL</p>	<p>A.2. 3. Metnin tema ve konusunu belirler. A.2. 4. Metindeki çatışmaları belirler. A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler. A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler. A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler. A.2. 11. Metinde millî, manevî ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler. A.2. 13. Metni yorumlar. A.2. 16. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.</p> <p>B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar. B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okullar arası masal yazma (Öğretmenler kontrolünde başlangıcı bir okulda yazılmaya başlanan bir masal diğer okullarda devam ettirilir. Masal bittiğinde podcast, slayt, video gibi yollarla seslendirilmesi yapılır.) 2. Türk masallarını resimleme ve seslendirme 3. Masalların günümüze uyarlanmış biçimlerini derleme 4. Bir masalı değiştirme 5. Bir “öğüt”ten hareketle fabl yazma 6. “Noktalama işaretleri masal kahramanı olursa...” etkinliğini yapma
<p>ROMAN</p>	<p>A.2. 3. Metnin tema ve konusunu belirler. A.2. 4. Metindeki çatışmaları belirler. A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler. A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler. A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler. A.2. 11. Metinde millî, manevî ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler. A.2. 13. Metni yorumlar.</p> <p>C.2. 1. Amacına uygun dinleme tekniklerini kullanır.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Türk ve dünya edebiyatından sinemaya uyarlanmış bir romanı okuma ve filmi izleyip yorumlama (Sefiller, Yüreklerin Efendisi, Piyanist gibi eserler olabilir.) 2. Moderatör öğrencilerin organizasyonu ile “Beyaz Gemi” romanını okuyup değerlendirme 3. “Kiralık Konak” romanını sınıfça okuma ve Alicanlar konağını gezme (Etkinlik sonunda genel değerlendirme yapılır.) 4. Özellikleri verilen roman kişilerini tabloya yerleştirme 5. “Tanınmış roman kahramanları bir kafede buluşursa...” etkinliğini yapma 6. Roman Kahramanları Festivali’ne katılma (Katılım sağlanamıyorsa slayt hazırlanabilir.) 7. Edebiyat defilesi yapma 8. Romanlardan bazı sahneleri canlandırma ve fotoğraflama 9. Bir romanı kendi cümleleriyle özetleme 10. Bir romanın kişilerinden biriyle mülakat yapma 11. Karakter analizi kartları hazırlama (Kartın arka yüzüne karakterin adı yazılır. Slayt şeklinde de uygulanabilir.) 12. Kitap Kardeşliği (Bir arkadaşına sevdiği bir kitabı hediye eder, yanına küçük hediyeler de ekleyebilir. Kitaplar okunduğunda analiz edilir.)
<p>TİYATRO</p>	<p>A.3. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler. A.3. 3. Metnin tema ve konusunu belirler. A.3. 4. Metindeki çatışmaları belirler. A.3. 5. Metindeki olay örgüsünü belirler. A.3. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler. A.3. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler. A.3. 8. Metnin dil, üslup ve anlatım/sunum özelliklerini belirler. A.3. 9. Metinde millî, manevî ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler. A.3. 10. Metinde edebiyat, sanat ve fikir</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tiyatro grubu oluşturma 2. Bir tiyatro metninden küçük bir tabloyu canlandırma 3. İnsan, hayvan veya zıt kavramları konuşarak diyalog örnekleri yazma 4. Bir oyun tasarlama (Yaşadığımız durumlara dışarıdan bakıp kendinizi ve durumu değerlendirdiğinizi bir düşünün ama sizin yerinize bunu Karagöz ve Hacivat yapsın.) 5. Ders kitabındaki tiyatro metninin kişilerine uygun kostüm görselleri bulup slayt hazırlama 6. Kostüm görsellerinden hareketle canlandırılacak karakterin fiziksel ve ruhsal portresini anlatma 7. Eserin son sahnesinin toplu bir grup heykeli veya tablosunu uygulama 8. Hamlet ile röportaj yapma 9. Karagöz oynatma

	<p>akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir. A.3. 11. Metni yorumlar. A.3. 14. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.</p>	<p>10. Sıfat ve zarf olabilen kelimeleri farklı cümlelerde kullanma</p>
<p>BİYOĞRAFI / OTOBİYOĞRAFI</p>	<p>A.4. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler. A.4. 3. Metin ile metnin konusu, amacı ve hedef kitlesi arasında ilişki kurar. A.4. 4. Metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini belirler. A.4. 6. Metnin görsel unsurlarla ilişkisini belirler. A.4. 7. Metnin üslup özelliklerini belirler. A.4. 12. Metni yorumlar. A.4. 15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.</p> <p>B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar. B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.</p> <p>C.1. 4. Konuşma metnini planlar. C.1. 5. Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar. C.1. 6. Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar. C.1. 7. Konuşmasına uygun sunu hazırlar.</p>	<p>1. Sevdiği kişinin biyografisini yazma 2. Kısa bir biyografideki noktalama işaretlerinin kullanım amaçlarını tespit etme 3. Bir arkadaşına biyografisini yazdırma 4. Bir iş başvurusu yapmak üzere, verilen özelliklere uygun bir öz geçmiş yazma 5. Alanında meşhur birinin tanıtımı ve bu sunumda kullanılacak el kartları hazırlama</p>
<p>MEKTUP / E- POSTA</p>	<p>A.4. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler. A.4. 3. Metin ile metnin konusu, amacı ve hedef kitlesi arasında ilişki kurar. A.4. 4. Metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini belirler. A.4. 5. Metindeki anlatım biçimlerini, düşünceyi geliştirme yollarını ve bunların işlevlerini belirler. A.4. 7. Metnin üslup özelliklerini belirler. A.4. 9. Metinde ortaya konulan bilgi ve yorumları ayırt eder. A.4. 12. Metni yorumlar. A.4. 15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.</p> <p>B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar. B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.</p>	<p>1. “Antalyalı Genç Kıza Mektup” metninde uygulanan anlatım türleri ve düşünceyi geliştirme yollarını tespit etme 2. Bir eserdeki bir kahramana ya da eserin yazarına mektup yazma 3. Kendinden kendine mektup yazma 4. Yazılan mektuptaki imla ve noktalama hatalarını bulma 5. “Posta Kutusundaki Mızıkça” kitabını okuma, beğenilen bölümleri paylaşma</p>

GÜNLÜK / BLOG

A.4. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler.

A.4. 3. Metin ile metnin konusu, amacı ve hedef kitlesi arasında ilişki kurar.

A.4. 4. Metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini belirler.

A.4. 7. Metnin üslup özelliklerini belirler.

A.4. 9. Metinde ortaya konulan bilgi ve yorumları ayırt eder.

A.4. 12. Metni yorumlar.

A.4. 15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.

C.1. 4. Konuşma metnini planlar.

C.1. 5. Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar.

C.1. 6. Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.

C.1. 7. Konuşmasına uygun sunu hazırlar.

1. Roman, hikâye ya da tiyatro kahramanlarının birinin ağzından günlük yazma
2. Arkadaşının yazdığı günlükteki imla hatalarını bulma
3. Günlüklerden oluşan bir romanı tanıtmaya
4. Blog yazma amacını, beğenilen blogların tanıtılması aracılığıyla verme